

Zlaté žltnutie viniča: aktuálny stav, kontrola a povinné opatrenia

Ing. Marta Magdolenová

Sekcia poľnohospodárstva
MPRV SR

14. 01. 2026

Zlaté žltnutie viniča – Grapevine flavescence dorée phytoplasma

Karanténny škodca EÚ

Prieskum od roku 2015

Prvý potvrdený výskyt v SR 2021

K 11.12. 2025 karanténa vyhlásená v 9 okresoch

Možnosť zámény so stolburom alebo zvinutkou

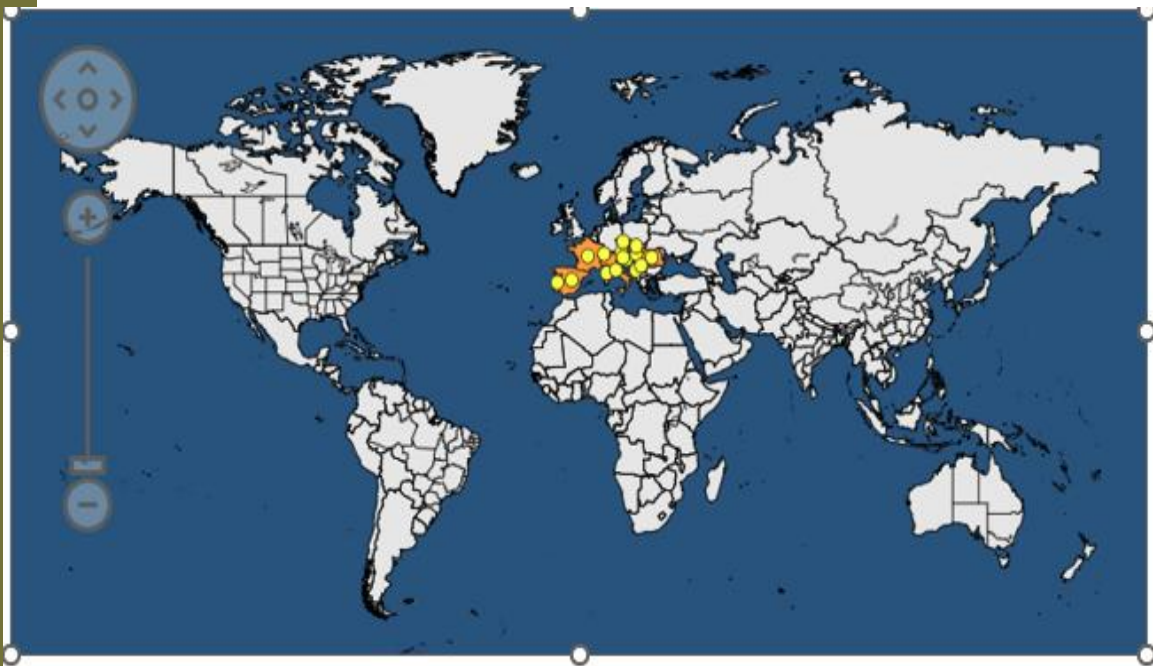
Vektor – *Scaphoideus titanus*

Prvý výskyt 2015

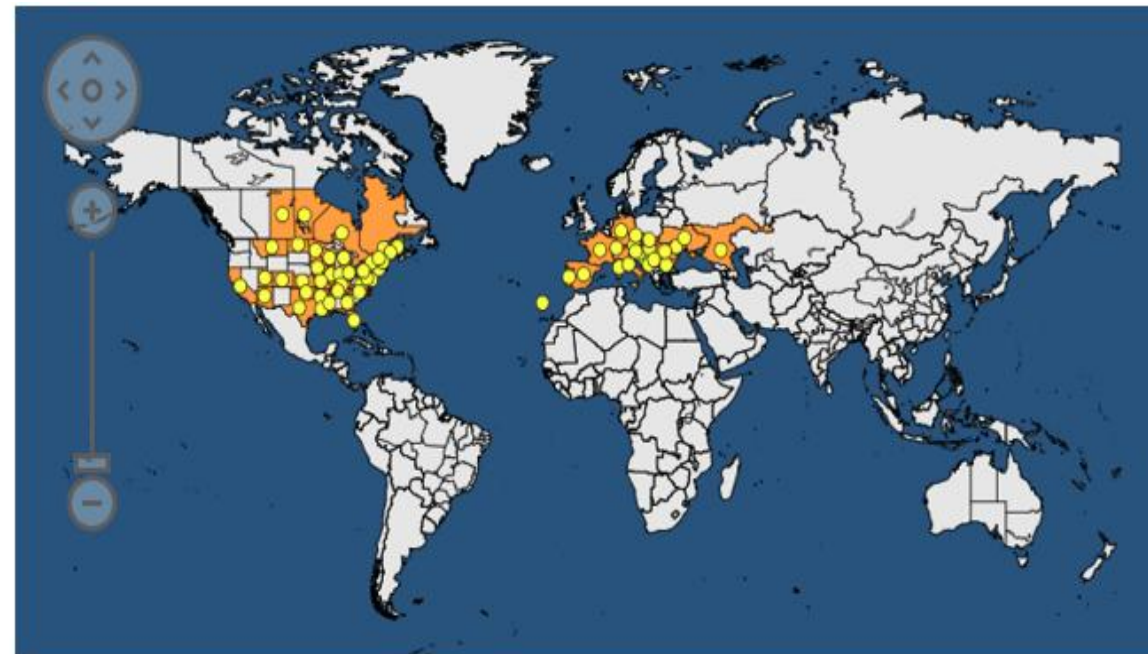
Jedna generácia ročne

Prezimujú vajíčka v trhlinách kôry 2-ročného a staršieho dreva

Vektor má 5 nymfálnych štádií, fytoplazmu prenášajú nymfy posledných dvoch štádií a dospelce

Zlaté žltnutie - rozšírenie

Vektor - rozšírenie

Šírenie zlatého žltnutia

- Dva hlavné mechanizmy šírenia fytoplazmy
 - pohyb jej prenášača *Scaphoideus titanus*
 - Hmyz môže šíriť chorobu stopovaním
 - aktívnym letom.
 - pohyb infikovaných rastlín na výsadbu v rámci EÚ.

Požiadavky na množiteľský materiál viniča – očka, podpníky, sadenice

- Úradné potvrdenie, že rastliny na výsadbu:
 - a) majú pôvod v oblasti, o ktorej je známe, že je bez výskytu fytoplazmy žltnutia viniča, alebo
 - c) boli podrobené ošetreniu horúcou vodou podľa medzinárodných noriem.

Požiadavky na množiteľský materiál viniča – očka, podpníky, sadenice

b) majú pôvod vo **výrobnej prevádzke**, kde:

i) od začiatku posledného úplného vegetačného cyklu neboli vo výrobnej prevádzke a v okruhu 20 m pozorované žiadne symptómy fytoplazmy žltnutia viniča na *Vitis* L. V prípade rastlín použitých na rozmnožovanie *Vitis* L. od začiatku dvoch posledných úplných vegetačných cyklov neboli vo výrobnej prevádzke a v okruhu buď 20 m okolo výrobnej prevádzky štepov, alebo 40 m okolo výrobnej prevádzky podpníkov pozorované žiadne symptómy fytoplazmy žltnutia viniča na *Vitis* spp.,
a

ii) vykonáva sa monitorovanie vektorov a v oblastiach, kde sa vyskytujú vektory, sa uskutočňujú primerané ošetrenia na kontrolu vektorov fytoplazmy žltnutia viniča,
a

iii) neobhospodarovaný *Vitis* L. v okruhu 20 m okolo výrobnej prevádzky bol odstránený,

Grapevine flavescence dorée phytoplasma (PHYP64) - <https://gd.eppo.int>

Grapevine flavescence dorée phytoplasma (PHYP64) - <https://gd.eppo.int>

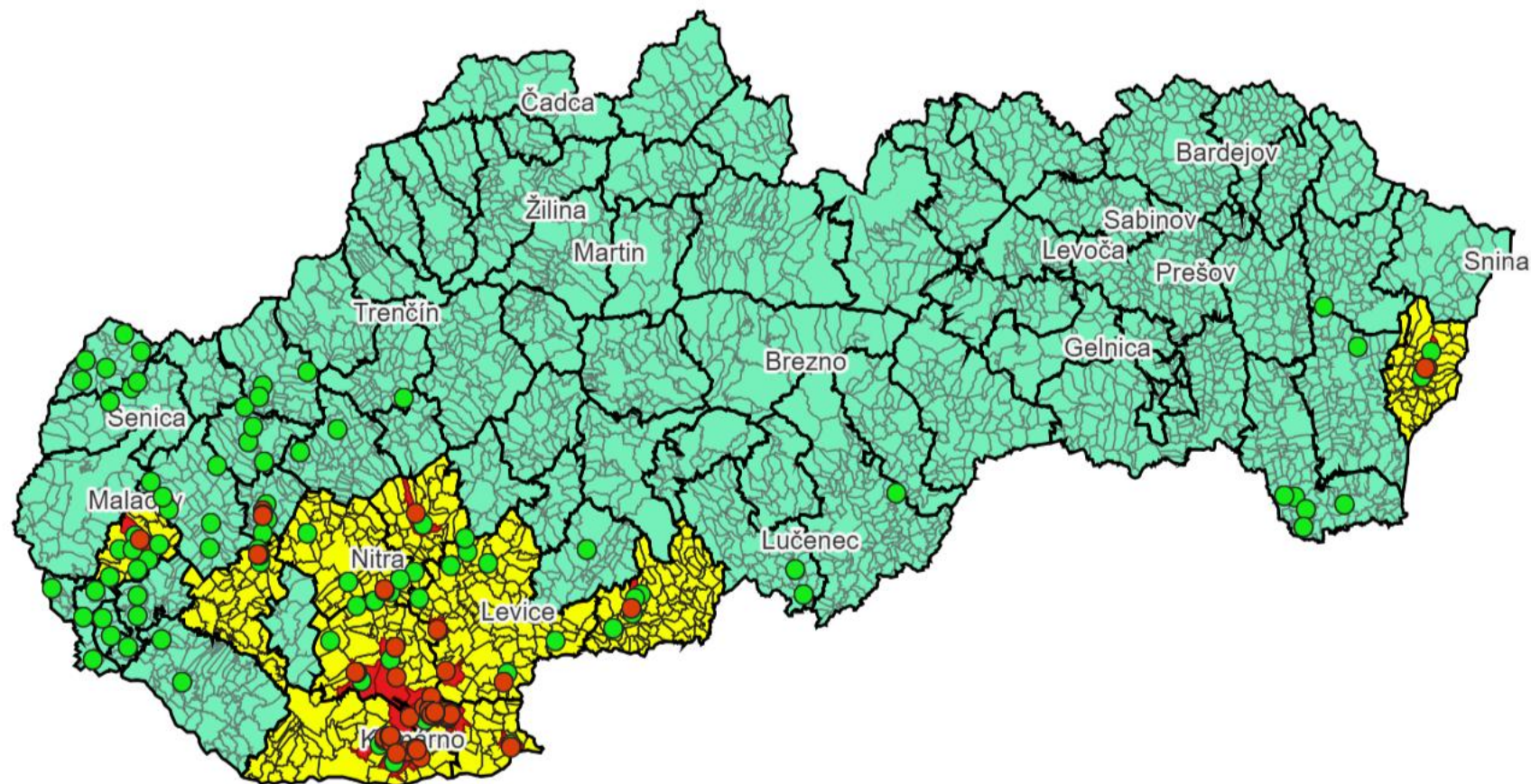

Grapevine flavescence dorée phytoplasma (PHYP64) - <https://gd.eppo.int>

Príznaky neskorej infekcie na viniči s hnedými a scvrknutými plodmi

**Listové príznaky viniča - žlté pásy
pozdĺž žíl a nekroza**

Rozšírenie zlatého žltnutia na Slovensku - 2025

Výmera vinohradov v okresoch s vyhlásenou karanténou

Okres	Celková výmera obhospodarovaných vinohradov (ha)	Vinohrady v šetrnom hospodárení (ha)	Vinohrady v ekológii (ha)	Neobhospodarované vinohrady (ha)
Galanta	454,71	272,36	22,34	114,19
Hlohovec *	553,94	488,89	0	0,00
Komárno	1 316,22	575,58	20,13	204,86
Košice okolie*	4,24	0	4,24	0,53
Levice	1 073,61	172,44	95,37	59,43
Nitra	1005,70	490,3	69,26	119,72
Nové Zámky	2 109,03	904,07	85,42	121,88
Pezinok	2 181,77	428,19	140,2	191,66
Sobrance	315,24	163,79	12,89	2,50
Šaľa*	23,39	0	0	11,05
Veľký Krtíš	866,13	268,45	81,03	93,15
Zlaté Moravce	310,35	131,06	0	55,37

* Čaká sa na vyhlásenie karantény

Nariadené rastlinolekárske opatrenia

ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV
POLNOHOSPODÁRSKY V BRATISLAVE

SK | EN

AKTUALITY **ÚRADNÉ KONTROLY** SIGNALIZÁCIA NRL GMO PROJEKTY PODPOROVANÉ Z FONDOV EÚ RÝCHLA NAVIGÁCIA

kontroly

Odbor pôdy a hnojív

Odbor ochrany rastlín

Aktuálne informácie OOR

Import a export - tretie krajiny

Informačné materiály OOR

Kontakty OOR

Legislatíva

Pohotovostné plány

Pohyb rastlín v EÚ

Prípravky na ochranu rastlín -
OOR

Signalizácia a škodcovia

Zlaté žltutie viniča

Akčný plán na rok 2026

Aktuálne informácie GFDP

Vyhlásenie karantény - okres Pezinok 03.12.2025

- Pezinok - verejná vyhláška - vyhlásenie karantény

Vyhlásenie karantény - okres Veľký Krtíš 17.10.2025

- Veľký Krtíš - verejná vyhláška - vyhlásenie karantény
- Veľký Krtíš - schéma ochrany a povolené prípravky k 1.10.2025

Karanténu v
okresoch
vyhlasujú
príslušné
okresné úrady

Rozdeľovník k číslu OU-PK-PLO-2025/017155-004

Obec Báhoň, SNP 65, Báhoň, Pezinok

Obec Budmerice, Budmerice 534, 900 86 Pezinok

Obec Častá, Hlavná 65, 900 89 Častá

Obec Doľany, okres Pezinok, Doľany 169, Pezinok

Obec Dubová, okres Pezinok, Hlavná, 900 90 Dubová

Obec Jablonec, Jablonec, Pezinok

Obec Limbach, SNP 55, Limbach, Pezinok

Mesto Modra, Dukelská 38, 900 01 Modra 1

Obec Píla, okres Pezinok, Píla 68, 900 89 Píla

Mesto Pezinok, Radničné námestie 44/7, Pezinok

Obec Slovenský Grob, Hlavná 177/132, Slovenský Grob, Pezinok

Mesto Svätý Jur, Prostredná 29, Svätý Jur, Pezinok

Obec Šenkvice, Nám. Gabriela Kolinoviča 5, Šenkvice

Obec Štefanová, Štefanová 63, 900 86 Štefanová

Obec Viničné, Cintorínska 13, 900 23 Viničné

Obec Vinosady, Pezinská 95, Vinosady, Pezinok

Obec Vištuk, Vištuk 353, Vištuk

Opatrenia na množiteľský materiál

Zamorená zóna – obec s potvrdeným výskytom

- V zamorenej zóne sa zakazuje: zakladať a prihlasovať množiteľské porasty viniča a premiestňovanie hostiteľských rastlín mimo zamorenú zónu.

Nárazníková zóna – okres, kde bola vyhlásená karanténa

- množiteľské porasty viniča **musia** spĺňať legislatívne požiadavky rastlinolekárskej legislatívy, pričom každá prihlásená dávka podlieha povinnému vzorkovaniu na diagnostiku zlatého žltnutia viniča.

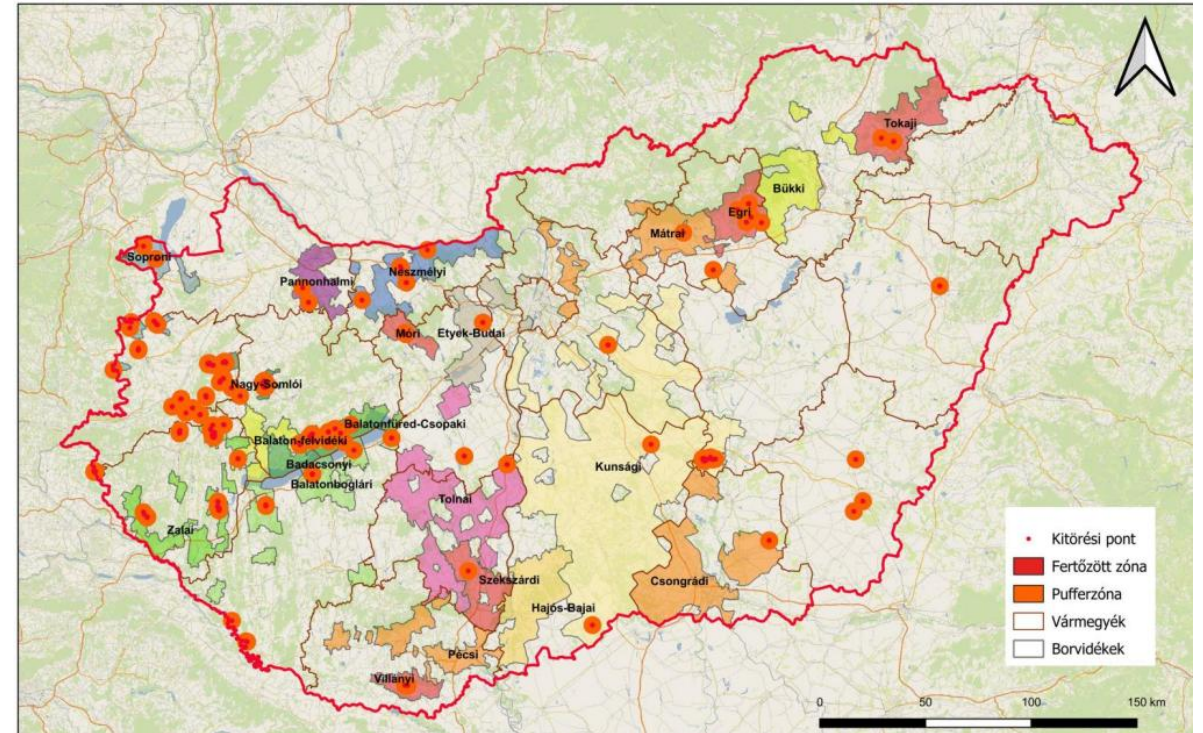
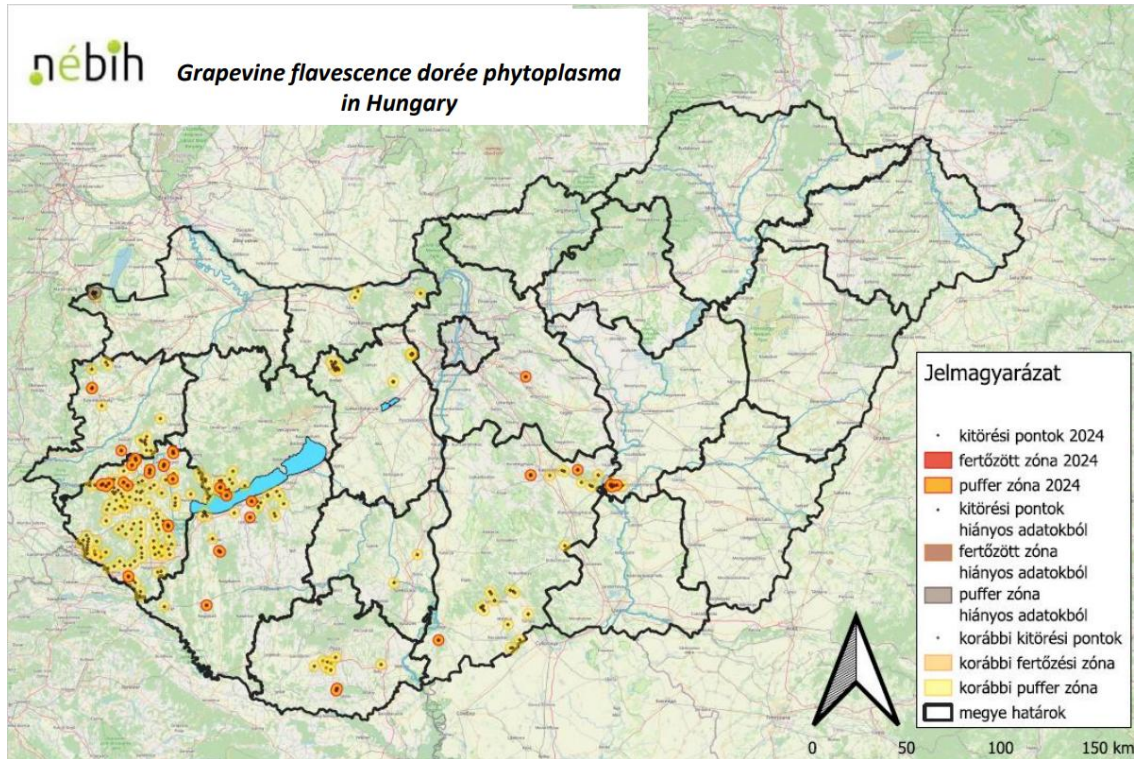
Povinnosti v zamorenej a nárazníkovej zóne:

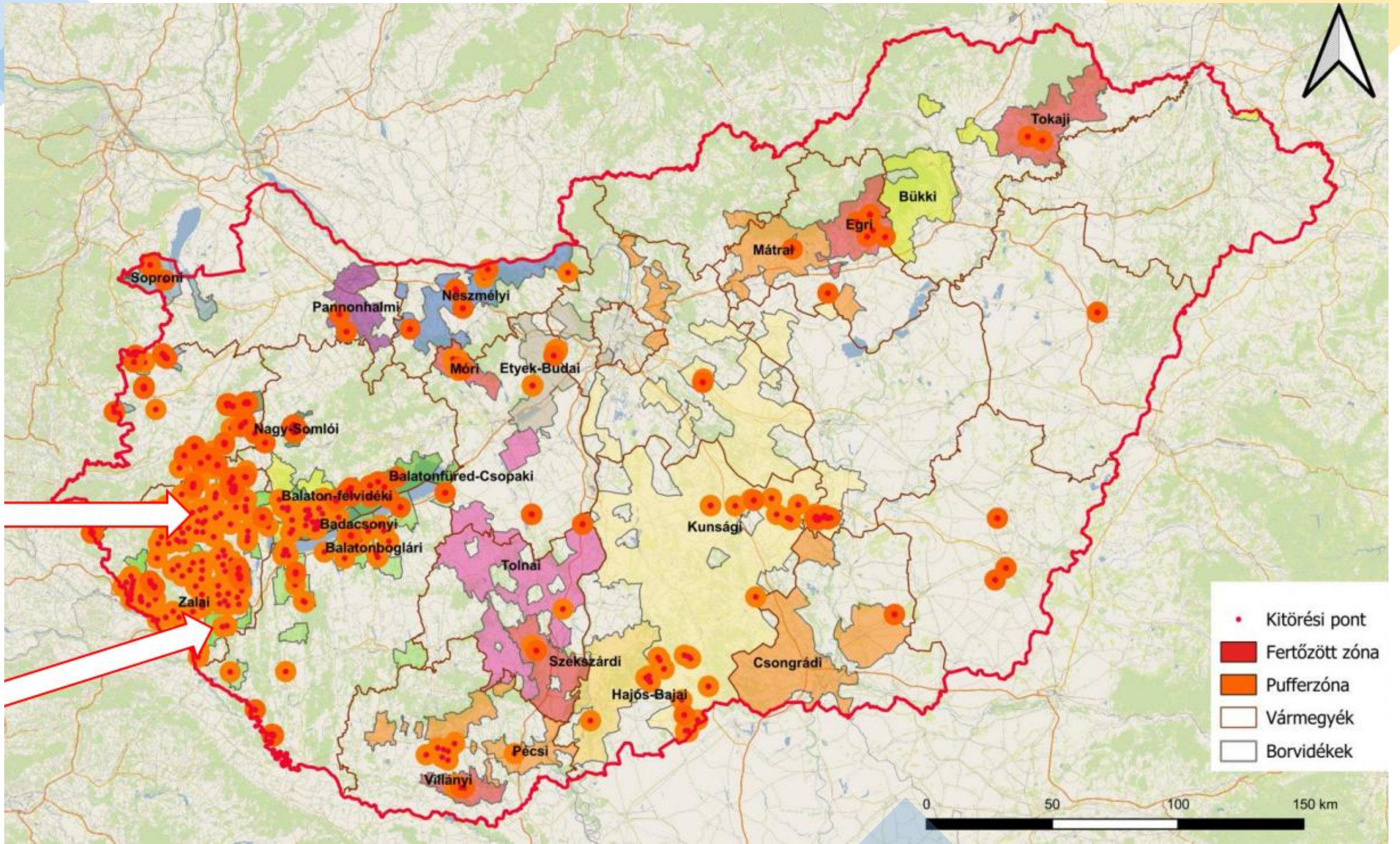
- vykonať ošetrenia rastlín viniča proti cikádke *Scaphoideus titanus* vo vhodnom termíne na základe signalizácie ÚKSÚP **tromi postrekmi v zamorenej zóne** a **minimálne dvomi postrekmi v nárazníkovej zóne** a to autorizovanými prípravkami na ochranu rastlín,
 - Pravidelná kontrola vinohradov
 - v prípade zistenia príznakových krov viniča, oznámiť podozrenie na výskyt zlatého žltnutia viniča ÚKSÚP-u
 - vykonať likvidáciu všetkých príznakových označených krov viniča najneskôr po zbere a ukončiť ju najneskôr do začiatku nasledujúceho vegetačného obdobia, likvidáciou sa rozumie spálenie celých napadnutých rastlín vrátane koreňov a dezinfekcia použitého náradia
-

Povinnosti v zamorenej a nárazníkovej zóne:

- na všetkých príznakových kroch odstrániť počas vegetácie všetky zelené letorasty s tým, že tento úkon treba po opätovnom vypučaní zopakovať minimálne ešte dva razy do konca vegetácie,- počas vegetácie vykonávať pravidelný **monitoring cikádky *Scaphoideus titanus***, ktorá je prenášačom (vektorom) uvedenej fytoplazmy **žltými lepovými doskami**;
 - umožniť prístup inšpektorom ÚKSÚP na kontroly a odbery vzoriek,
 - viditeľne označiť všetky príznakové kry najneskôr do konca vegetácie
-

Rozšírenie zlatého žltnutia v Maďarsku

surveillance with drones

Biologická ochrana

Anagrus atomus

Family	Mymaridae
Main target pests	Cicadellidae
Original distribution	Palearctic
Distribution in EPPO	?
Date of first use	1994
EPPO countries where used	Belgium, France, Germany, Guernsey, Jersey, Netherlands, Spain, UK
Use	Indoors

Beauveria bassiana parazitická entomopatogénna
huba

Dravý roztoč *Typhlodromus pyri* napáda roztočce, vlnovníkovce a háľkovce.

Nie je účinný proti cikádam vo viniči.

Behavioral Manipulation for Pest Control

Use of Semiophysicals to Manipulate the Pest Behavior

Loudspeakers
(deterrence)

LED UV
(attract and kill)

Colored Sticky
Traps
(attract and kill)

Ultrasounds
(deterrence)

Ground vibrations
(repellence)

Vybračné narušenie
párenia
Scaphoideus titanus

VMD: Experimental Fields

Vibrational Mating Disruption:
Surface covered in 2023 = 33.5 Ha

1. Trentino (Mezzacorona): 21 Ha
2. Piedmont (Dogliani): 5 Ha
3. Veneto (Prosecco): 1 Ha
4. Romagna (Forlì): 2 Ha
5. Emilia (Cantine Riunite): 1.5 Ha
6. Emilia (Modena): 3 Ha

Ďakujem za pozornosť